

SPIS ZAWARTOŚCI

projektu architektoniczno - wykonawczego aranżacji wnętrz

I/. Podstawa opracowania projektu.

II/. Opis do projektu architektoniczno – wykonawczego.

III/. Rysunki:

Sala jadalna - parter

1. Rzut sali jadalnej.....rys. nr 1
2. Rzut sufitu.....rys. nr 2
3. Widok ściany ABCD.....rys. nr 3
4. Widok ściany EFGH.....rys. nr 4
5. Widok ściany HA.....rys. nr 5
6. Widok ściany BG.....rys. nr 6
7. Widok ściany FC.....rys. nr 7
8. Widok ściany DE.....rys. nr 8
9. Widok obudowy podciągu i słupów.....rys. nr 9

Pomieszczenie higieniczno - sanitarne: łazienka nr 1 z korytarzem - I piętro

1. Rzut łazienki nr 1.....rys. nr 10
2. Rzut sufitu.....rys. nr 11
3. Widok ścian łazienki.....rys. nr 12
4. Widok ścian korytarza łazienki.....rys. nr 13

Pomieszczenie higieniczno - sanitarne: łazienka nr 2 z korytarzem - II piętro

1. Rzut łazienki nr 2.....rys. nr 14
2. Rzut sufitu.....rys. nr 15
3. Widok ścian łazienki.....rys. nr 16
4. Widok ścian korytarza łazienki.....rys. nr 17

IV/. Okładziny pomieszczeń – kolorystyka wraz z próbkami kolorów.

I/. PODSTAWA OPRACOWANIA PROJEKTU

- zlecenie Biura Projektów: „Projektowanie i Nadzory Budowlane Sławomir Gryszanowicz”, Łódź, ul. Łukasieńskiego 2/92
- inwentaryzacja pomieszczeń wykonana przez Biuro Projektów: „Projektowanie i Nadzory Budowlane Sławomir Gryszanowicz”, Łódź, ul. Łukasieńskiego 2/92
- wizja lokalna na miejscu inwestycji
- Rozporządzenia MI z dn. 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz.1422)
- Ustawy Prawo budowlane z dn. 07.07.1994 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 290 ze zm.)
- Rozporządzenia MI z dn. 02.09.2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. nr 202 poz. 2072 ze zm.)

II/.

Opis

przebudowy części pomieszczeń

DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ „POD DĘBAMI”

POPRAWA FUNKCJONALNOŚCI CZĘŚCI POMIESZCZEŃ OBIEKTU
ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

projekt architektoniczno-wykonawczy aranżacji wnętrz

1. Dane ogólne o obiekcie

Dom Pomocy Społecznej „POD DĘBAMI” jest zlokalizowany na działce przy ulicy Bechcice 3 w Konstantynowie Łódzkim. Obiekt składa się z trzech, połączonych ze sobą i wybudowanych w różnych okresach czasu budynków tworzących funkcjonalną całość: pierwsza część - najstarsza, o największej powierzchni użytkowej jest III kondygnacyjna z piwnicami i przekryta dachem wielospadowym, część druga – o mniejszej powierzchni użytkowej, jest również III – kondygnacyjna, zadaszona dachem płaskim oraz ostatnia, trzecia część – najmniejsza powierzchniowo jest parterowa. Przebudowane zostaną pomieszczenia w najstarszej części obiektu.

Istniejące zagospodarowanie działki, na której zlokalizowany jest obiekt - nie ulegnie zmianie.

Istniejące w obiekcie media:

- woda - z miejskiej sieci wodociągowej
- odprowadzenie ścieków – do miejskiej sieci kanalizacyjnej
- elektrycznej – z istniejącego przyłącza elektrycznego
- centralne ogrzewanie - z istniejącej kotłowni koksowej
- wentylacja pomieszczeń (grawitacyjna, mechaniczna)

2. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt architektoniczno - wykonawczy przebudowy (aranżacji wnętrz) części pomieszczeń w najstarszej części DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ „POD DĘBAMI”, tj. pomieszczenia jadalni na parterze, dwóch pomieszczeń higieniczno-sanitarnych: łazienka (nr 1) z korytarzem na I piętrze oraz łazienka (nr 2) z korytarzem na II piętrze, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych.

3. Stan istniejący pomieszczeń, planowanych do przebudowy

3.1. Pomieszczenie jadalni – na parterze

Obecnie jadalnia, wykorzystywana również jako świetlica, jest dwu aneksowym pomieszczeniem.

Dane powierzchniowe istniejącego pomieszczenia:

- powierzchnia użytkowa.....166,70 m²
- wysokość.....2,69 m

3.2. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne – na I i II piętrze

Obecnie pomieszczenia higieniczno-sanitarne składają się z pięciu pomieszczeń, z których trzy podlegają przebudowie: łazienka, toaleta i korytarz.

Zestawienie powierzchni istniejących pomieszczeń higieniczno-sanitarnych na I piętrze

- powierzchnia użytkowa łazienki.....7,16 m²
- powierzchnia użytkowa toalety.....5,01 m²
- korytarz.....12,94 m²
- Razem powierzchnia do przebudowy25,11 m²
- wysokość pomieszczeń.....2,73 m

Zestawienie powierzchni istniejących pomieszczeń higieniczno-sanitarnych na II piętrze

- powierzchnia użytkowa łazienki.....8,15 m²
- powierzchnia użytkowa toalety.....4,69 m²
- korytarz.....11,84m²
- Razem powierzchnia do przebudowy24,68 m²
- wysokość pomieszczeń.....2,82 m

4. Funkcja i forma i parametry pomieszczeń po przebudowie

4.1. Pomieszczenie jadalni – na parterze

Funkcja pomieszczenia po przebudowie - nie ulegnie zmianie, nadal będzie pełnić funkcję jadalni oraz świetlicy dla podopiecznych.

Forma i powierzchnia pomieszczenia - nie ulegnie zmianie - nie będzie wyburzeń istniejących ścian.

4.2. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne – na I i II piętrze

Funkcja pomieszczeń higieniczno-sanitarnych po przebudowie nie ulegnie zmianie.

Forma pomieszczeń – ulegnie zmianie; wyburzone będą ściany między łazienką, toaletą i korytarzem - powstaną dwa pomieszczenia: pokój kąpielowy i korytarz.

Powierzchnie pomieszczeń higieniczno – sanitarnych po przebudowie na I piętrze:

- łazienka nr 1 (pokój kąpielowy)..... 13,80 m²
- korytarz..... 10,38 m²

Powierzchnie pomieszczeń higieniczno – sanitarnych po przebudowie na II piętrze:

- łazienka nr 2 (pokój kąpielowy)..... 13,96 m²
- korytarz..... 9,58 m²

5. Zakres prac budowlanych w pomieszczeniach, planowanych do przebudowy

- ustalone z Inwestorem

Dom Pomocy Społecznej „Pod dębami” zamieszkują pensjonariuszki. Coraz większą grupę stanowią osoby niepełnosprawne ruchowo, w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osoby całkowicie uzależnione od opieki pracownika Domu. Liczba kobiet z niepełnosprawnością wzrasta progresywnie.

Dlatego planowane prace budowlane mają głównie na celu stworzenie lepszych warunków do prowadzenia zajęć terapeutycznych w świetlicy (jadalni) poprzez m.in.

montaż okablowania do RTV, nagłośnienia, zastosowanie stosownego oświetlenia oraz montaż elementów usprawniających ruch dla niepełnosprawnych.

Również planowana przebudowa pomieszczeń higieniczno-sanitarnych zmierza do poprawienia ich funkcjonalności wraz z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych głównie poprzez m.in. montaż urządzeń i zakup sprzętu dla niepełnosprawnych.

5.1. Pomieszczenie jadalni / świetlicy – na parterze

Zakres prac budowlanych (zgodnie z rysunkami):

1. wymiana wejściowych drzwi do jadalni - od strony głównej klatki schodowej (zgodnie z oznaczeniem na rysunku - K3) z przesuwnych na rozwierane - aluminiowe, lakierowane proszkowo, kolor biały, szkło bezpieczne przezroczyste, zamek typu Yale, zawiasy - 3 szt. na skrzydło, możliwość blokowania w pozycji otwartej.
2. rozprowadzenie okablowania do oświetlenia LED (punktów świetlnych i taśmy LED), lamp wiszących, oświetlenia nocnego, gniazd, łączników oświetleniowych oraz świetlicowego sprzętu RTV – zgodnie z projektem elektrycznym i architektonicznym;
3. „ukrycie” w bruzdach ścian istniejącego na ścianach jadalni okablowania, znajdującego się w listwach
4. przebudowa wylotów kanałów wentylacyjnych – zgodnie z rozmieszczeniem kratki wentylacyjnych, określonych na rysunkach
5. montaż sufitu podwieszonego wraz z obudową kanałów wentylacji mechanicznej; dół sufitów podwieszonych – na wysokości 50 mm poniżej istniejącego sufitu; dół obudowy kanałów - zgodny z poziomem nadproży istniejących w ścianie poprzecznej jadalni otworów, stanowiących przejścia między pierwszą i drugą częścią jadalni; płyty g-k – niepalne
sufity - malowane emulsyjnie w kolorze bieli okładziny PCV nr 8;
zalecane dodatkowo: obudowa podciągu stalowego w pierwszej części jadalni płytami g-k niepalnymi oraz obudowa płytami g-k styku słupów z podciągami w formie sześciennych, określonej na rysunkach projektu; wykończenie obudowy podciągu - malowanie emulsyjne w kolorze bieli okładziny PCV nr 8;
wykończenie sześciennych zakończeń słupów - okładziną PCV nr 2
6. montaż w obudowie g-k kratki wentylacyjnych - 19 szt.:
 - kolor biały
 - wym. = 15x30 cm
 - układ poziomy
 - rozmieszczenie – zgodnie z rysunkiem
7. montaż w suficie podwieszonym podstawowego oświetlenia – punktowe, oprawy LED, natynkowe - 20 szt.:
 - kolor biały
 - wymiary: średnica 8 cm, wysokość 14 cm
 - rozmieszczenie – zgodnie z rysunkiem
 - IP20montaż taśmy LED w bruzdzie przy styku obudowy podciągu stalowego z sufitem;
8. montaż w suficie podwieszonym oświetlenia dodatkowego: lampy wiszące - 6 szt. (po trzy w każdej z dwóch części jadalni) - wybór uzgodniony bezpośrednio z Inwestorem

9. montaż w ścianie oświetlenia nocnego (nadpodłogowe lampy LED) w głównym ciągu komunikacyjnym - 8 szt.:
 - kolor biały
 - rozmieszczenie – zgodnie z rysunkiem
 - 50lm, IP20
10. obcięcie, najbliżej lica ściany, lastrykowych parapetów okiennych; montaż na obciętym parapecie nakładki PCV w kolorze białym;
11. wykonać na pełną wysokość obudowę z płyt g-k przy styku poprzecznej ściany jadalni ze ścianą, przy której przebiega komunikacja – zgodnie z rysunkiem arch.;
12. przygotowanie podłoża i ułożenie na ścianach jadalni okładzin: ściennych PCV
 - zgodnie z zaleceniami producenta
 - kolorystyka zgodnie z rysunkami i spisem kolorystyki oraz załączonymi próbkami:
 - okładzina nr 1 (w kolorze czerwonym) – do wysokości nadproży istniejących w ścianie poprzecznej jadalni otworów, stanowiących przejścia między pierwszą i drugą częścią jadalni
 - okładziny pozostałe nr 2 i 8 do wysokości 2 m od podłogi;
 - ściany powyżej okładzin PCV malowane emulsyjnie – w kolorze jak okładziny
 - narożniki wykończone kątownikami - zapewniających wysoką odporność na uderzenia i zarysowania (na bazie żywic akrylowo-wynylowych) – dobór koloru zgodny z kolorystyką okładziny ściennej; szerokość ramion kątowników – 3 cm ;
 - mocowanie narożników - zgodnie z zaleceniem wybranego producenta.
13. przygotowanie podłoża i ułożenie na stalowych słupach na pełnej ich wysokości okładzin PCV w kolorze okładziny nr 2
14. wykonać nową posadzkę w jadalni:
 - rozbiórka obecnych ceramicznych cokołów przypodłogowych,
 - demontaż istniejących płytek terakotowych;
 - przygotowanie podłoża pod nową warstwę wykończeniową podłogi – wykonać wylewkę samopoziomującą
 - wykonać posadzkę – z gresu:
 - wymiary: płyty wielkoformatowe, min. 60 x120 cm,
 - kolor: jasne cappuccino – wybór koloru do akceptacji przez inwestora;
 - sposób układania: dłuższym bokiem równolegle do dłuższego boku jadalni,
 - wąskie fugi -max.1 mm
 - parametry gresu: szlifowane na półmat, antypoślizgowe - min. R10, kl. ścieralności - min.IV
15. i montaż nowych listew przypodłogowych:
 - a/. wzdłuż ścian:
 - wymiary listew przypodłogowych: szer. 10 mm, wys. 100 mm, obły „grzbiet” listwy
 - kolor – stal nierdzewna szczotkowana ze stali AISI 316 lub podobnej, wykończenie satynowe
 - rozmieszczenie – zgodnie z rysunkami architektonicznymi (widoki ścian).
 - b/. wokół słupów jadalni:
 - wymiary listew przypodłogowych (z arkuszy blachy stalowej) : wys. 100 mm
 - kolor – stal nierdzewna szczotkowana (gr. 1,0-1,5 mm) - stal AISI 316 lub podobna, wykończenie satynowe
16. montaż na ścianach dwóch pasów listew odbojowych – z płyt HPL gr 10 mm w kolorze zastosowanej okładziny ściennej

17. montaż - na ścianach bocznych okienka podawczego oraz i na licu ściany – w strefie okienka podawczego – płyty HPL o gr. 10 mm i kolorze drewna – jak fronty regałów
w jadalni lub w kolorze okładziny ściennej nr 2
18. montaż pochwytów ze stali nierdzewnej dla osób z ograniczoną sprawnością ruchową ze stali AISI 304, z wykończeniem satynowym, o średnicy 40 do 45mm umieszczone na wysokości 90cm
Uwaga:
Kolorystyka jadalni - zgodnie z rysunkami i spisem kolorystyki oraz załączonymi próbkami

5.2. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne na I i II piętrze

Zakres prac budowlanych (zgodnie z rysunkami):

1. po wyburzeniu ścian działowych między obecna łazienką, WC i korytarzem - wykonać nową ścianę z bloczków silikatowych lub ceramicznych ;
nadproża nad dwoma otworami drzwiowymi – systemowe producenta boczaków lub wylewane: z kątownika opartego na murze lub dwóch prętów stalowych #12 - głębokość oparcia w każdym przypadku – po 15 cm z każdej strony;
powstała o większej powierzchni łazienka stanowić będzie pokój kąpielowy wyposażony w nową, specjalistyczną wannę i mobilny podnośnik do transportu pacjenta o ograniczonym zakresie ruchu, mobilny podnośnik do transportu pacjenta leżącego oraz krzesła kąpielowe;
podnośniki służące do transportu i do kąpeli oraz wanna muszą stanowić komplet – zintegrowany system kąpielowy, nie można dopuścić do sytuacji, w której podnośnik nie będzie mógł umieścić pacjenta w wannie, z uwagi za jego brak kompatybilności z wanną.
2. a/ montaż drzwi (wymiary zdjęć z natury):
 - K1 - dwuskrzydłowych drzwi do pokoju kąpielowego (90+40 x 200);
aluminiowe, lakierowane proszkowo, kolor biały,
 - K2 - montaż drzwi do sąsiedniej łazienki (90 x 200);
aluminiowe, lakierowane proszkowo, kolor biały,
 - K6 - montaż drzwi z hallu do korytarza łazienki (otwór:114/116 x 200/205) – przesuwne, aluminiowe, lakierowane proszkowo, kolor biały, przeszklone - szkło bezpieczne przezroczyste;b/ montaż okładzin na istniejące drzwi K` w korytarzu do łazienek:
 - montaż okładzin na skrzydła drzwiowe oraz ościeżnice
materiał okładziny – na bazie żywic akrylowo-winylowych, termoformowny, odporny na uszkodzenia, uderzenia i otarcia, o powierzchni niepalącej odpornej na działanie większości środków chemicznych, barwiony wgłębnie i jednorodnie;
grubość okładziny - 2 mm, kolor – biały;
3. wykonać posadzki:
 - w korytarzu - wykonać wylewkę samopoziomującą
 - w pokoju kąpielowym - wykonać wylewkę z zaprawy posadzkowej spadkowej dla ukształtowania spadków od wejścia do kanalizacyjnych wpustów podłogowych;
poziom wylewek w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych wykonać w sposób umożliwiający ułożenie wykładziny PCV bez progów;

- gładkość powierzchni wylewek (szpachlowanie, szlifowanie) musi spełniać wymagania producenta wykładzin; wymagania dla podłoża pod wykładziny – w opisie projektu budowlanego;
- wykonać izolacje przeciwwilgociowe na całej powierzchni remontowanej podłogi - łazienek (na wylewkach podłóg) i ścian w części prysznicowej - z uwzględnieniem taśm i mat uszczelniających przejścia rur i krawędzie pomieszczenia; materiał izolacyjny - folia płynna, masa uszczelniająca, etc. – nakładanie dwukrotne krzyżowo; podłoże pod izolację przeciwwilgociową powinno być suche, ew. zagruntowane - w przypadku podłoża nasiąkliwego; prace izolacyjne wykonać zgodnie z zaleceniem producenta wybranego materiału;
 - zamontować podłogowe wpusty kanalizacyjne przewidziane do ułożenia na posadzce z wykładziny PCV;
 - zamontować listwy wyobleniowe (o wym. 15x15m) dostosowane do montażu wykładzin podłogowych PCV metodą wywijania na ścianę; wykładziny podłogowe PCV wywijać na ściany do wys. 10 cm tak, aby jej lico pionowe zlicowane zostało z pionowym licem ściennej okładziny PCV (uwaga na różnice w grubości okładziny podłogowej PCV i ściennej PCV)
4. rozprowadzenie okablowania do oświetlenia LED, gniazd, łączników oświetleniowych
 5. rozprowadzenie instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej; montaż stelaża podtynkowego do zabudowy lekkiej – zgodnie z zaleceniami producenta; nośność podłoża, na którym ma być ustawiony stelaż - minimum 5 N/mm² obudowa stelaża - płytą gipsowo-kartonową wodoodporną (w zielonym kolorze) o grubości 18 mm (można użyć dwóch płyt 9-milimetrowych).
 6. montaż sufitu podwieszonego z płyt wodoodpornych (w zielonym kolorze), niepalnych; sufity - malowane emulsyjnie w kolorze bieli;
 7. przygotowanie podłoży pod okładziny ściennie PCV; wymagania dla podłoża pod wykładziny – w opisie projektu budowlanego; klejenie wykładziny – klejami przewidzianymi przez producenta wykładziny;
 8. montaż podłogowych wykładzin PCV i ściennych okładzin PCV; okładziny ściennie w łazienkach, tj. okładzina nr 3 w pokoju kąpielowym na 1 piętrze i okładzina nr 9 w pokoju kąpielowym na 2 piętrze – montowane do pełnej wysokości i wywinięte na boki w strefie okien i wnęk podokiennych; pozostałe ściennie okładziny PCV – klejone do wysokości 2 m, powyżej do sufitu – malowane farbami emulsyjnymi w kolorze okładzin lub białym W uzgodnieniu z Inwestorem; kolorystyka okładzin - zgodna z rysunkami i spisem kolorystyki oraz załączonymi próbkami; klej do wykładziny i sznur spawalniczy – stosować się do wskazań producenta wykładziny; przechowywanie, sezonowanie, układanie, klejenie, spawanie – zgodnie z instrukcjami i wymaganiami producenta wykładziny; narożniki wykończone kątownikami - zapewniających wysoką odporność na uderzenia i zarysowania (na bazie żywic akrylowo-winylowych) – dobór koloru zgodny z kolorystyką okładziny ściennej; szerokość ramion kątowników – 3 cm ; mocowanie narożników - zgodnie z zaleceniem wybranego producenta

9. Montaż:

a/ w pokoju kąpielowym w suficie podwieszonym - podstawowego oświetlenia – punktowe, oprawy LED, podtynkowe - 5 szt.:

- kolor biały lub stal szczotkowana
- wymiary: ok. 10 cm x 10 cm
- rozmieszczenie – zgodnie z rysunkiem
- IP40

montaż punktów świetlnych po dwóch stronach lustra nad umywalką (IP40);

montaż gniazd, i łączników oświetleniowych;

b/ w korytarzu - podstawowego oświetlenia -

punktowe, oprawy LED, natynkowe - 3 szt.:

- kolor biały
- wymiary: ok. \varnothing 7 cm x 14 cm
- rozmieszczenie – zgodnie z rysunkiem
- IP20

10. montaż w pokoju kąpielowym :

- umywalki (z przeznaczeniem dla niepełnosprawnych)
- baterii prysznicowej z węzłem o długości nie mniej niż 200cm i osprzętem dla niepełnosprawnych
- miski WC (z przeznaczeniem dla niepełnosprawnych) z deską wolno opadającą (montaż miski – na stelażu podtynkowym do zabudowy lekkiej)
- w podłodze (spadkowej) 3 kraterki odpływowych z rusztem ze stali nierdzewnej (odprowadzenie pod stropem rurami PCV 50 w kolorze białym)
- elementów wyposażenia dla niepełnosprawnych (m.in. uchwyty – ze stali nierdzewnej)

Podstawowe zasady, jakimi należy się kierować przy prowadzeniu prac budowlanych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych (I i II piętra), przy ich dostosowywaniu dla osób niepełnosprawnych:

- a) zapewnienie przestrzeni manewrowej o wymiarach co najmniej 150×150 cm (zgodnie ze wskazaniem na rysunkach (rzuty pomieszczeń);
- b) stosowanie w pomieszczeniach i na trasie dojazdu do nich drzwi bez progów;
- c) montaż - w łazienkach odpowiednio przystosowanych dla niepełnosprawnych - miski ustępowej, umywalki, natrysku oraz uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń higieniczno - sanitarnych :

STREFA UMYWALKOWA:

- dostęp do umywalki musi być zapewniony z pozycji siedzącej
- pod umywalką musi być miejsce na nogi i częściowo na wózek inwalidzki
- kształt i wymiary umywalki muszą pozwalać na wygodne oparcie łokci na umywalce
- poręcze przy umywalce - montować po bokach w odległości ok. 40 – 45 cm od osi umywalki
- wysokość montażu poręczy - ok. 80 – 85 cm od posadzki do górnej krawędzi poręczy
- wymagane jest lustro uchylne (z możliwością regulacji przez użytkownika) w celu prawidłowego ustawienia kąta dla osoby siedzącej na wózku inwalidzkim;
- zalecana wysokość montażu lustra - ok. 95 cm od posadzki

STREFA WC:

- WC - wymagane jest długości nie mniejszej niż 70 cm oraz wysokości siedziska na poziomie 48 cm (razem z deską); oparcie dla pleców powinno znajdować się w odległości 55 cm za przednią krawędzią miski ustępowej;
- poręcze przy WC - montować po bokach do ściany (podobnie jak przy strefie umywalkowej) w odległości ok. 35 – 45 cm od osi WC;
zalecany jest montaż poręczy uchylnej przy WC - od strony gdzie jest więcej miejsca;
ze względu na wymaganą długość WC – 70 cm, dł. poręczy przy WC nie krótsze niż 70 cm (czyli powinny być długości WC) lub wystawać przed WC do 15 cm;
ponieważ odległość od osi WC do ściany wynosi 45 cm, można zamontować poręcz na ścianie bocznej – najlepiej w kształcie litery L - na wysokości ok. 80 – 85 cm od podłogi do do górnej krawędzi poręczy;
w przypadku braku możliwości zamocowania poręczy do ściany (np. z powodu karton gipsu, stelaża, rur itp.), należy zastosować poręcze montowane do podłogi w odległości 10 cm od ściany; wysokość poręczy montowanych do podłogi jest stała ustawiona przez producenta;
- w zasięgu ręki musi znajdować się: papier toaletowy, przycisk do spłuczki i jeśli wymagany – przycisk do przywołania pomocy.

STREFA PRYSZNICOWA:

- powierzchnia strefy prysznicowej min. 90×90 cm bez progowa;
 - siedzisko dla osoby niepełnosprawnej - wymagane jest aby w strefie znalazło się min. jedna poręcz ułatwiająca przesiadanie się na siedzisko; siedzisko może być montowane na stałe do ściany lub zawieszane na poręczy, jak również z oparciem lub bez oparcia; wysokość montażu siedziska - ok. 46 – 48 cm od poziomu podłogi (lub brodzika).
- d) drzwi wejściowe do łazienek – szerokość w świetle otworu 90 cm, otwierane na zewnątrz; od wewnętrznej strony drzwi - zalecany montaż poręczy prostej (ułatwiającej otwieranie i zamykanie drzwi) o długości ok.60cm na wysokości ok.85cm
- klamki drzwi – obsługiwane jedną ręką nie wymagać ruchu obrotowego nadgarstkiem, mocnego chwytania i ściskania, nie mogą znajdować się niżej niż 80 cm i wyżej niż 120 cm od poziomu podłogi

Elementy wyposażenia łazienek, takie jak ceramika, armatura czy uchwyty powinny posiadać zaokrąglone, ergonomiczne kształty.